

JĘZYK POLSKI

Kl. VI

Dział	Na ocenę niedostateczną uczeń	Na ocenę dopuszczającą uczeń	Na ocenę dostateczną uczeń	Na ocenę dobrą uczeń	Na ocenę bardzo dobrą uczeń	Na ocenę celującą uczeń
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystywanie zawartych w nich informacji	Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: <u>SŁUCHANIE</u> skupia uwagę na prostych wypowiedziach innych osób reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz: <u>SŁUCHANIE</u> słucha innych, uczestniczy w rozmowie oraz innych sytuacjach komunikacyjnych (zadaje pytania, odpowiada, instruuje, gratuluje, zaprasza, przeprasza) wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkudzaniowej wypowiedzi, planu	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz: <u>SŁUCHANIE</u> koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych oraz odtwarzanych utworów w typowych sytuacjach komunikacyjnych cytuje wypowiedzi innych, wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu odróżnia informacje ważne od mniej ważnych właściwie odbiera intencje nadawcy	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz: <u>SŁUCHANIE</u> przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi, potrafi ustosunkować się do wypowiedzi innych oraz nawiązać do nich podczas własnej wypowiedzi uzasadnia swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu nazywa intencje nadawcy komunikatu, dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz: <u>SŁUCHANIE</u> w rozmowie i innych sytuacjach komunikacyjnych celowo odwołuje się do wypowiedzi innych osób dokonuje selekcji informacji w celu wykorzystania ich w sytuacjach nietypowych dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy

		<p>obserwacji rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, gratulacje, życzenia, przeprosiny, zawiadomienie, ogłoszenie, instrukcję, w tym przepis wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej, i uzupełnia różne typy notatek graficznych o te informacje rozumie ogólny sens słuchanych utworów rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów dostrzega etyczny wymiar języka (prawdę, kłamstwo, przemilczanie</p>	<p>określa temat utworu, powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii, zauważa metaforyczny charakter baśni, legendy, bajki, mitu rozpoznaje proste intencje niewyrażone wprost wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście, w tym rozpoznaje w nim prawdę lub fałsz rozpoznaje typowe wypowiedzi informacyjne i literackie na podstawie intonacji odróżnia wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające rozumie mechanizmy</p>	<p>komunikatu (również te niewyrażone wprost) na podstawie słuchanego tekstu tworzy notatkę, pisze krótkie streszczenie odróżnia wypowiedzi literackie od informacyjnych i reklamowych dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich (omawia przesłanie baśni, objaśnia moral bajki, wyjaśnia metaforyczny charakter mitu) rozumie mechanizmy oddziaływania reklam na odbiorców na podstawie intonacji odróżnia zdania neutralne od</p>	<p>intencją nadawcy wypowiedzi, w sytuacjach typowych odróżnia fakty od opinii</p> <p><u>CZYTANIE</u> wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytaniu znaczeń dosłownych i przenośnych wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce nazywa intencje nadawcy komunikatu, dostrzega zależność</p>	<p>wypowiedzi w tekstach poetyckich i reklamowych, wskazuje elementy o charakterze perswazyjnym</p> <p><u>CZYTANIE</u> czyta ze zrozumieniem na poziomie krytycznotwórczym teksty spoza listy lektur interpretuje utwory poetyckie i prozatorskie</p> <p><u>DOCIERANIE DO INFORMACJI</u> wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym</p>
--	--	--	---	--	--	--

		<p>informacji, brutalizację wypowiedzi) rozpoznaje manipulację</p> <p><u>CZYTANIE</u></p> <p>identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji (autor, narrator, czytelnik, słuchacz) rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, zaproszenie, gratulacje, życzenia, przeprosiny, zawiadomienie, instrukcję, ogłoszenie, w tym przepis wskazuje najważniejsze informacje w</p>	<p>oddziaływania reklam na odbiorcę odróżnia fakty od opinii, wskazuje elementy perswazji</p> <p><u>CZYTANIE</u></p> <p>identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi określa temat i główną myśl tekstu oddziela informacje ważne od drugorzędnych wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu wskazuje cytat wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi rozpoznaje cechy zaproszenia, życzeń, zawiadomienia, ogłoszenia, instrukcji, przepisu określa temat utworu, powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej</p>	<p>wykrzyknikowych</p> <p><u>CZYTANIE</u></p> <p>wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio rozumie funkcję akapitu i cytatu w wypowiedzi objaśnia przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi odróżnia teksty literackie od informacyjnych i reklamowych dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich wskazuje typowe elementy konstrukcyjne w zaproszeniach, życzeniach, gratulacjach,</p>	<p>między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy wypowiedzi nazywa osobą mówiącą w tekście w zależności od rodzaju utworu (podmiot liryczny, narrator) w sytuacjach typowych odróżnia fakty od opinii wskazuje typowe elementy stylistyczne i graficzne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, zawiadomieniach, instrukcjach, przepisach dostrzega relacje między takimi elementami konstrukcji, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej</p>	
--	--	---	---	---	---	--

		<p>prze czytany m tekście, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost, i uzupełnia na podstawie czytanego tekstu różne typy notatek graficznych o te informacje wskazuje części składowe wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie) rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi rozumie ogólny sens czytanych utworów określa nastrój wypowiedzi wyciąga wnioski z przesłanek zawartych w tekście, w tym rozpoznaje w nim prawdę lub fałsz rozpoznaje manipulację rozumie mechanizmy oddziaływania reklam na odbiorcę</p>	<p>wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii, zauważa metaforyczny charakter baśni, legendy, bajki, mitu, wskazuje morał wyrażony wprost rozpoznaje typowe wypowiedzi informacyjne, literackie, reklamowe rozumie funkcję znaków interpunkcyjnych (kropki, przecinka, znaku zapytania, wykrzyknika, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu), akapitów i marginesów w tekście prozatorskim wskazuje wersy, strofy, rymy w tekstach poetyckich poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację</p>	<p>ogłoszeniach, zawiadomieniach, instrukcjach, przepisach głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji, wprowadza pauzę wskazuje różnice między rzeczownikami, czasownikami, przymiotnikami, liczebnikami, zaimkami, przyimkami i spójnikami rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, pojedyncze i złożone (współrzędnie i podrzędnie) rozpoznaje równoważnik zdania wydziela w zdaniu grupę podmiotu i orzeczenia</p>	<p>artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu interpretuje głosowo wybrane fragmenty prozy rozumie funkcje użytych w tekście zdań pojedynczych rozwiniętych i nierozwiniętych, pojedynczych i złożonych, równoważników zdań rozumie funkcję użytych form przypadków, liczb, osób, czasów w tekstach literackich, użytkowych, reklamowych wykorzystuje wiedzę o języku podczas analizy różnych tekstów kultury</p> <p><u>DOCIERANIE DO INFORMACJI</u> w zależności od celu poszukiwań</p>	
--	--	---	---	--	--	--

		<p>stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym, wyróżnia pauzą koniec wypowiedzenia</p> <p>rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (orzeczenie, podmiot)</p> <p>rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik)</p> <p>rozpoznaje zdanie pojedyncze i zdanie złożone wskazuje cudzość</p> <p><u>DOCIERANIE DO INFORMACJI</u></p>	<p>zdaniową podczas głośnego czytania utworów odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych</p> <p>rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (orzeczenie, podmiot, dopełnienie, przydawka, okolicznik)</p> <p>odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego, zdanie pojedyncze rozwinięte od zdania nierozwiniętego</p> <p>rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, rodzajów gramatycznych (rzeczownik, przymiotnik, zaimek w związku z rzeczownikiem), osób, czasów i</p>	<p>rozpoznaje zdania bezpodmiotowe</p> <p>ustala stosunki nadrzędno-podrzędne i współrzędne z zdaniu pojedynczym</p> <p>rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, osób, rodzajów; odróżnia formy osobowe czasowników od nieosobowych (bezokolicznik, formy zakończone na -no, -to)</p> <p>odróżnia wyrazy gwarowe od potocznych</p> <p><u>DOCIERANIE DO INFORMACJI</u> wie, jakiego typu informacje zawierają słownik ortograficzny, słownik wyrazów bliskoznacznych, słownik języka polskiego, słownik</p>	<p>świadomie wybiera odpowiedni słownik (słownik ortograficzny, słownik wyrazów bliskoznacznych, słownik języka polskiego, słownik wyrazów obcych, słownik frazeologiczny)</p> <p>konfrontuje ze sobą informacje zgromadzone na podstawie różnych źródeł</p>	
--	--	--	--	---	--	--

		<p>sprawdza pisownię wyrazów w słowniku ortograficznym wyszukuje synonimy w słowniku wyrazów bliskoznacznych wybiera proste informacje z hasła encyklopedycznego, poradnika, leksykonu, czasopisma, podanej strony internetowej I</p>	<p>rodzajów gramatycznych (czasownik), określa stopień przymiotnika i przysłówka posługuje się alfabetem, uwzględnia różnice między zapisem a wymową samogłosek nosowych, głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych, oznacza miękkość głosek <u>DOCIERANIE DO INFORMACJI</u> wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, słownika wyrazów bliskoznacznych, szkolnego słownika języka polskiego, słownika frazeologicznego korzysta z encyklopedii, czasopisma, stron</p>	<p>wyrazów obcych, słownik frazeologiczny i umiejętnie je stosuje wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych</p>		
--	--	---	--	--	--	--

			internetowych, leksykonu, poradnika			
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury		mówi o swoich reakcjach czytelniczych porównuje swoje wrażenia związane z odbiorem innych tekstów wyraża swój stosunek do postaci odróżnia fikcję od rzeczywistości rozpoznaje typowe elementy fikcji, charakterystyczne dla poznanych gatunków odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych w baśniach, legendach, mitach, bajkach, opowiadaniach, powieściach odróżnia autora od osoby mówiącej w tekście literackim charakteryzuje osobę mówiącą na podstawie jej	nazywa swoje reakcje czytelnicze dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia, wątki wyodrębnia wątki wskazuje elementy akcji wskazuje w utworze cechy baśni, legendy, bajki, mitu, opowiadania, powieści, wiersza, fraszki, komiksu rozpoznaje przysłowie wskazuje w tekście porównanie, przenośnię, epitet,	uzasadnia swoje reakcje czytelnicze porównuje swoje wrażenia związane z odbiorem innych tekstów kultury analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia, wątek rozpoznaje typowe elementy fikcji, charakterystyczne dla poznanych gatunków omawia zależność osoby mówiącej (narratora, podmiotu lirycznego) i świata ukazanego w utworze posługuje się pojęciami: akcja, fabuła, związek przyczynowo-skutkowy omawia	konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami charakteryzuje osobę mówiącą na podstawie jej wypowiedzi objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim oraz środków stylistycznych w utworze poetyckim (w tym rozróżnia ożywienie i uosobienie jako rodzaje przenośni) omawia funkcje elementów realistycznych i fantastycznych w: baśniach, legendach, mitach, bajkach, opowiadaniu, powieści wykorzystuje wiedzę	porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich, poetyckich, dramatycznych wskazuje elementy baśni, legendy, bajki, mitu w innych tekstach kultury oraz odnajduje i omawia nawiązania do tego typu utworów we współczesnych tekstach kultury, np. opowiadaniach, powieściach, reklamach, oraz w języku, np. we frazeologii odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje

		<p>wypowiedzi określa najważniejsze elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia, omawia akcję wyodrębnia w utworze epickim wydarzenia układające się w wątki rozpoznaje baśń, legendę, bajkę, mit, powieść, opowiadanie, komiks, fraszkę, wiersz, przysłowie rozpoznaje wers, strofę, rym, refren, rytm odróżnia wiersz rymowany od nierymowanego (białego) rozpoznaje przenośnię, porównane, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie,</p>	<p>wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, ożywienie posługuje się terminami: wiersz rymowany i nierymowany (biały) wyodrębnia film spośród innych dziedzin sztuki zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widowia, kurtyna, kulisy, próba, program teatralny, afisz, ujęcie, kadr, plan przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, wierność – zdrada odczytuje sens utworów na poziomie</p>	<p>powiązania między częściami tekstu (rozdział, podrozdział) w dłuższym utworze prozatorskim, np. w opowiadaniu, powieści identyfikuje baśń, legendę, mit, bajkę, komiks, opowiadanie, powieść, fraszkę, wiersz, przysłowie omawia akcje w utworze dramatycznym rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu, rytmu oraz objaśnia znaczenie i funkcję środków poetyckich, takich jak: przenośnia, porównanie, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, uosobienie, ożywienie dostrzega zależność między</p>	<p>na temat wersu, zwrotki, rymu, rytmu, refrenu do interpretacji utworu nazywa elementy świata przedstawionego w utworze dramatycznym rozumie powiązania między częściami utworu dramatycznego (akt, scena) dostrzega zależność między rodzajem i funkcją komunikatu a jego odbiorcą (programy edukacyjne, rozrywkowe, informacyjne, reklamy) wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy; dostrzega różnice między celem tych</p>	<p>otaczającą ich rzeczywistość dostrzega zależność między przenośnym znaczeniem a intencją nadawcy wypowiedzi w tekstach poetyckich i reklamowych, wskazuje elementy o charakterze perswazyjnym.</p>
--	--	---	---	--	---	---

		<p>ożywienie wyodrębnia film, program informacyjny, program rozrywkowy, spektakl teatralny spośród innych przekazów i tekstów kultury oraz potrafi nazwać ich tworzywo (ruchome obrazy, warstwa dźwiękowa) odczytuje informacje z plakatu teatralnego.</p>	<p>semantycznym (dosłownym) odczytuje przesłanie baśni, odczytuje morał bajek, zauważa metaforyczny charakter mitu odczytuje informacje z plakatu teatralnego.</p>	<p>zastosowanymi w utworze środkami stylistycznymi a treścią rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście wyodrębnia elementy dzieła filmowego, zna główne etapy powstawania filmu i przedstawienia, rozumie pojęcie adaptacji określa zadania twórców dzieła filmowego – aktora, reżysera, scenarzysty określa zadania twórców dzieła teatralnego – aktora, reżysera, dekoratora, suflera posługuje się pojęciami z zakresu sztuki filmowej, np. kadr, scena, plan, a także związanymi z przedstawieniem</p>	<p>programów charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, wierność – zdrada; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami.</p>	
--	--	--	--	---	--	--

				<p>teatralnym i sztuką teatralną charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, wierność – zdrada konfrontuje sytuację bohaterów z własnym doświadczeniem odczytuje przesłanie utworu.</p>		
III. Tworzenie wypowiedzi		<p>MÓWIENIE świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, stosuje</p>	<p>MÓWIENIE dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej, takiej jak: podziękowanie, przemówienie, wystąpienie przedstawia własne zdanie w rozmowie przestrzega zasad kulturalnej rozmowy</p>	<p>MÓWIENIE dostosowuje sposób wyrażania się do sytuacji komunikacyjnej, takiej jak: podziękowanie, przemówienie, wystąpienie przedstawia własne zdanie w rozmowie przestrzega zasad kulturalnej rozmowy</p>	<p>MÓWIENIE tworzy wypowiedź zróżnicowaną stylistycznie w zależności od intencji nadawcy, sytuacji komunikacyjnej i rodzaju adresata tworzy wypowiedź zróżnicowaną ze względu na funkcję komunikatu (ekspresywna,</p>	<p>MÓWIENIE przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania, formułuje twórcze uwagi podejmuje rozmowę na temat przeczytanej</p>

		<p>wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące formułuje pytania zamknięte i otwarte udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem składa życzenia, gratulacje, instruuje, przekonuje, zachęca,</p>	<p>dyskutuje na wybrany temat świadomie dobiera wypowiedzenia, by osiągnąć zamierzony cel (np. zachęcić, przekonać, przestrzec) tworzy spójne, logiczne wypowiedzi świadomie dobiera intonację zdaniową udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami; łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń wyjaśnia motywy postępowania</p>	<p>dyskutuje na wybrany temat świadomie dobiera wypowiedzenia, by osiągnąć zamierzony cel (np. zachęcić, przekonać, przestrzec) tworzy spójne, logiczne wypowiedzi świadomie dobiera intonację zdaniową udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami; łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń wyjaśnia motywy postępowania</p>	<p>impresywna, poetycka) uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, cytuje, stosuje się do reguł grzecznościowych rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego zadaje pytania alternatywne (przedstawia rozmówcy dwie możliwości rozwiązania problemu) udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym posługuje się przysłowiami i powiedzeniami regionalnymi w</p>	<p>lektury, dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie szóstej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych PISANIE tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, pomysłową formą, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych wykazuje się szczególnie</p>
--	--	--	--	--	--	---

		<p>przestrzega wypowiedzi w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, obraz, ilustrację, plakat, fotografię, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni (używa przysłówków i wyrażań przyimkowych) dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych</p>	<p>postaci gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw wypowiedzi logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki i wyrażenia przyimkowe w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, obraz, ilustrację, plakat, fotografię, stosując słownictwo służące do formułowania</p>	<p>postaci gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw wypowiedzi logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki i wyrażenia przyimkowe w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, obraz, ilustrację, plakat, fotografię, stosując słownictwo służące do formułowania</p>	<p>rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasach przeszłym i przyszłym w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu wzbogaca komunikat</p>	<p>dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki.</p>
--	--	---	--	--	--	---

		<p>posługuje si PISANIE stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą poprawnie zapisuje wyrażenia przymikowe oraz nie z różnymi częściami mowy poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno- składniowym używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych, stosuje</p>	<p>ocen i opinii, emocji i uczuć (np. epitety, porównania, zdrobnienia, poprawnie używa odpowiedniego stopnia przymiotnika i przysłówka) objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi), składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone; stosuje odpowiedni szyk wyrazów w zdaniu; celowo używa różnych typów wypowiedzeń:</p>	<p>ocen i opinii, emocji i uczuć (np. epitety, porównania, zdrobnienia, poprawnie używa odpowiedniego stopnia przymiotnika i przysłówka) objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi), składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone; stosuje odpowiedni szyk wyrazów w zdaniu; celowo używa różnych typów wypowiedzeń:</p>	<p>pozawerbalnymi środkami wypowiedzi wykorzystuje wiedzę o częściach mowy podczas tworzenia własnej wypowiedzi dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka PISANIE potrafi zastosować reguły ortograficzne w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów, pisowni nie w przeciwstawieniach) przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, a także zdania w równoważniki zdań i</p>	
--	--	---	--	--	--	--

		<p>przecinki w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące samodzielnie zapisuje dialog dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) buduje ramowy i szczegółowy plan wypowiedzi układa opowiadanie odtwórcze z dialogiem oraz z elementami opisu, krótką relację, proste sprawozdanie, zaproszenie, ogłoszenie, pamiętnik i dziennik pisany z perspektywy bohatera i własnej, regulamin redaguje notatkę w formie</p>	<p>pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji), fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach), wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu; zwraca uwagę na ważne treści tekstu.</p>	<p>pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji), fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach), wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu; zwraca uwagę na ważne treści tekstu stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzi PISANIE stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji, poprawnie używa i</p>	<p>odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu wprowadza i przekształca różne typy wypowiedzeń w zależności od celu i intencji wypowiedzi (zdania pojedyncze i złożone, równoważniki zdań) komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem</p>	
--	--	--	---	--	---	--

		<p>prostego schematu, tabeli, planu zapisuje instrukcję z uwzględnieniem sformułowań wskazujących na kolejność wykonywanych czynności tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, obrazu, ilustracji, fotografii, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni (używa przysłówków i wyrażeń przyimkowych) w liście prywatnym i oficjalnym, dialogu, zaproszeniu i ogłoszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (wykorzystuje wyrazy</p>		<p>zapisuje formy nieosobowe czasownika w kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne, zastępuje powtarzające się w tekście wyrazy odpowiednimi zaimkami w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań</p>	<p>konstrukcyjnym i stylistycznym w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy i przysłowia związane z omawianą tematyką komponuje i przekształca plan wypowiedzi pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń, sprawozdanie świadomie wprowadza dialog, słownictwo opisujące przeżycia bohaterów jako element ożywiający akcję tworzy folder, charakterystykę, komiks w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo</p>	
--	--	--	--	--	--	--

		<p>bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście), składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone, używa różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenia złożone, rozdziela przecinkiem wypowiedzenia składowe w wypowiedzeniu złożonym), fleksji (używa poprawnych form gramatycznych czasowników, rzeczowników, przymiotników, zaimków,</p>		<p>i postaw układu życzenia, gratulacje, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie, zawiadomienie, zaproszenie stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń (pamiętnik, dziennik) zapisuje dialog w opowiadaniu w sposób</p>	<p>wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie: słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej), składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o</p>	
--	--	---	--	---	---	--

		<p>liczebników; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym) stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu</p>		<p>uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, fotografię, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć (np. epitety, porównania, zdrobnienia) opisując obraz, rzeźbę, ilustrację, plakat, fotografię; stosuje podstawowe słownictwo charakterystyczne dla danej dziedziny sztuki dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia.</p>	<p>poprawną interpunkcję wypowiedzeń złożonych, wydziela przecinkiem lub wpisuje w nawias wypowiedzenia wtrącone), fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasach przeszłym i przyszłym), fonetyki (biegle stosuje wiadomości).</p>	
--	--	--	--	--	--	--